

سهامیه پذیرش آزاد به بخشی از ظرفیت پذیرش دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی اشاره دارد که بدون در نظر گرفتن معیارهای خاصی مانند سهامیه‌های قومی، جغرافیایی یا سایر موارد، به داوطلبان اختصاص داده می‌شود. این سهامیه امکان برابر برای همه داوطلبان را فراهم می‌آورد تا بر اساس شایستگی و نمرات کسب شده در آزمون‌های ورودی، برای پذیرش در رشته‌های تحصیلی مختلف رقابت کنند.

سهامیه پذیرش آزاد، فرصت‌های مساوی برای تحصیل در رشته‌های مورد علاقه و دستیابی به اهداف شغلی و حرفه‌ای را برای همه داوطلبان فراهم می‌آورد و در درازمدت به توسعه علمی و فرهنگی جامعه کمک می‌کند.

سهامیه پذیرش آزاد چیست؟

سهامیه پذیرش آزاد به افرادی اختصاص داده می‌شود که در مناطق غیر بومی انتخاب رشته کرده‌اند و بر اساس رتبه کل کشوری در در سهامیه آزاد قرار گرفته اند.

در واقع سهامیه پذیرش آزاد در آزمون سراسری، سهامیه‌ای مستقل از کلیه سهامیه‌های موجود در کنکور از قبیل سهامیه‌های منطقه‌ای، ایثارگران، شهدا، بهیاران و غیره محسوب می‌شود و نسبتی از ظرفیت پذیرش در رشته‌های آزمون‌های سراسری، کارشناسی ارشد و دکتری به این سهامیه اختصاص یافته که بر پایه رتبه کل کشوری در هر رشته تعیین می‌گردد.

ایران تمصیل
irantahsil.org

سهامیه پذیرش آزاد آزمون سراسری

سهامیه های کنکور سراسری در کشور ما شامل سهامیه های گوناگون است، این سهامیه ها شامل: سهامیه مناطق در کنکور، سهامیه مناطق محروم، سهامیه مناطق سیل زده، سهامیه ایتارگران در کنکور، سهامیه رزمندگان در کنکور سراسری، سهامیه خانواده شهدا، سهامیه بهیاران، سهامیه کارمندان، سهامیه فرزندان اساتید عضو هیئت علمی دانشگاه ها است.

افرادی که هیچ یک از سهامیه های یاد شده را ندارند، جزو سهامیه پذیرش آزاد محسوب می شوند و بر اساس نمره کل در زیرگروه کشوری در رشته مورد نظر خود سنجیده و گزینش خواهند شد.

در جدول زیر می توانید سهامیه های مختلف را مشاهده نمایید.

سهامیه مناطق

تمامی دانش آموزان سراسر کشور با توجه به محل سکونت خود، تحت پوشش سهمیه بندی مناطق ۱، ۲ و ۳ قرار می گیرند.

داوطلبانی که از خارج از کشور به ایران مراجعت کرده و در آزمون سراسری شرکت می کنند، در گروه سهمیه منطقه ۳ قرار خواهند گرفت.

سهمیه مناطق دچار سیل

این سهمیه تنها برای رشته محل های واقع در استان های بومی مد نظر قرار می گیرد.

سهمیه مناطق محروم

سهمیه مناطق محروم شامل داوطلبان استان های ایلام، بوشهر، چهارمحال و بختیاری، سیستان و بلوچستان، کردستان، کرمانشاه، کهگیلویه و بویراحمد، لرستان و هرمزگان می شود و دست کم ۴۰ درصد از ظرفیت کد رشته محل های ناحیه ای، قطبی و کشوری روزانه به داوطلبان بومی این استان ها اختصاص می یابد.

سهمیه ایثارگران ۵ درصد

مختص جانبازان زیر ۲۵ درصد و خانواده های آنها است.

سهمیه ایثارگران ۲۵ درصد

سهمیه ایثارگران ۲۵ درصد به همسران و فرزندان شهدا، آزادگان و خانواده های آنها و جانبازان با بیش از ۲۵ درصد جانبازی اختصاص دارد، به گونه ای که ۲۵ درصد ظرفیت هر رشته محل به این دسته از داوطلبان تعلق می گیرد.

سهمیه رزمندگان

سهمیه رزمندگان شامل رزمندگان بسیجی، جهادگران جهاد کشاورزی، رزمندگان ستاد کل نیروهای مسلح با داشتن حداقل ۶ ماه سابقه حضور در جبهه به علاوه داوطلبان حاضر در جبهه به عنوان سرباز یا پایور (۷۵ درصد مدت حضور آنها در نظر گرفته می شود) است.

سهمیه خانواده های شهدا

سهمیه خانواده های شهدا شامل پدر، مادر، خواهر و برادر شهید است.

سهمیه بهیاران

سهمیه بهیاران از سال ۱۴۰۰ به مدت ۵ سال و حداکثر ۵ درصد رشته محل های روزانه و مختص رشته پرستاری در نظر گرفته شده است.

موارد و سهمیه‌های مورد اشاره در جدول فوق، سهمیه‌هایی خواهند بود که در آزمون سراسری سال ۱۴۰۳ اعمال می‌گردند. داوطلبانی که تحت هیچ یک از سهمیه‌های ذکر شده قرار نگیرند، در دسته‌بندی سهمیه پذیرش آزاد قرار می‌گیرند و شیوه پذیرش آن‌ها بر پایه امتیاز کلی کسب شده در زیرگروه کشوری رشته انتخابی است.

سهمیه پذیرش آزاد کنکور کارشناسی ارشد

آزمون کارشناسی ارشد نیز به نوبه خود، دارای تخصیص سهمیه‌هایی است تا دسترسی داوطلبان واجد شرایط به این سهمیه‌ها را محیا نماید. این سهمیه‌ها شامل: سهمیه رزمندگان، [سهمیه ایثارگران در کنکور](#) و سهمیه پذیرش آزاد است.

داوطلبان کارشناسی ارشد که تحت پوشش هیچ یک از سهمیه‌های رزمندگان و ایثارگران قرار نگیرند، در زمره داوطلبان سهمیه پذیرش آزاد قرار گرفته و رتبه کلی آن‌ها در زیرگروه مرتبط، با سایر داوطلبان مشابه در سراسر کشور مقایسه خواهد شد.

علاوه بر این، برای داوطلبان آزمون کارشناسی ارشد، سهمیه‌ای تحت عنوان سهمیه استعدادهای درخشان کارشناسی ارشد در نظر گرفته شده است که داوطلبان، در صورتی که شرایط لازم را داشته باشند، می‌توانند از این سهمیه بهره‌مند شوند.

✦ سهمیه رزمندگان کارشناسی ارشد

استفاده از سهمیه‌های کنکور ارشد دارای شرایط خاصی است که بیان آن‌ها به دقت در دفترچه ثبت نام کنکور ارشد انجام شده است. این سهمیه‌ها به منظور تعیین حق برخورداری از اولویت در ورود به دوره‌های تحصیلی ارشد در دانشگاه‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد. این شرایط شامل مواردی همچون سابقه تحصیلی، مدت زمان حضور جبهه و سایر موارد مرتبط است که بر اساس آن‌ها داوطلبان برای شرکت در این آزمون انتخاب می‌شوند. تبصره‌های مختلف نیز در دفترچه ثبت نام ذکر شده است که جزئیات بیشتری راجع به این شرایط و موارد قابل توجه دیگر ارائه می‌دهند.

♦ داوطلبانی که از تاریخ ۳۱ شهریور ۱۳۵۹ تا همین تاریخ در سال ۱۳۶۷ حداقل ۶ ماه حضور متناوب و یا متوالی در جبهه را تجربه کرده اند، و دارای این سهمیه می‌باشند.

♦ پرسنل کادر ثابت، پیمانی و وظیفه نیروهای مسلح جمهوری اسلامی که علاوه بر میزان موظفی، در بازه زمانی ۳۱ شهریور ۱۳۵۹ تا همین تاریخ در سال ۱۳۶۷، حداقل ۶ ماه متوالی یا ۹ ماه متناوب در مناطق عملیاتی جنگ حضور داشته‌اند، نیز از این سهمیه برخوردار خواهند بود.

♦ لازم به ذکر است کسانی که مطابق شرایط ذکر شده مشمول سهمیه رزمندگان کنکور کارشناسی ارشد هستند، بایستی حداقل ۸۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده در سهمیه پذیرش آزاد را کسب کرده باشند، در غیر این صورت سهمیه پذیرش آزاد برای آن‌ها محاسبه خواهد شد.

✦ سهمیه ایثارگران کارشناسی ارشد

به عنوان متقاضی کنکور ارشد، اهمیت داشتن آگاهی کافی از سهمیه‌ها و شرایط مورد نیاز برای شرکت در این آزمون بسیار بالاست. اطلاعات دقیق و کامل در مورد این موارد به داوطلبان کمک می‌کند تا بتوانند بهترین استراتژی را برای آمادگی و شرکت در این آزمون انتخاب کنند. بنابراین، مطالعه دقیق دفترچه ثبت نام و درک صحیح اطلاعات موجود در آن از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. مشمولان این سهمیه شامل موارد زیر می‌باشند:

♦ ۲۵ درصد سهمیه به همسر و فرزندان شهدا و مفقودالثر، آزادگان، همسر و فرزندان آنان، جانبازان با حداقل ۲۵ درصد جانبازی و همسر و فرزندان آنان اختصاص می‌یابد.

♦ ۵ درصد مخصوص جانبازان با کمتر از ۲۵ درصد جانبازی و همسر و فرزندان آنان به علاوه همسر و فرزندان رزمندگان با حداقل ۶ ماه حضور در جبهه

♦ در صورتی که سهمیه مخصوص ایثارگران توسط اشخاص مشمول تکمیل نگردید، با فرض کسب نصاب موردنیاز، افراد دارای سهمیه ۵ درصد ایثارگری در اولویت قرار خواهند گرفت، در صورت عدم تکمیل مجدد سهمیه، داوطلبان سهمیه آزاد در اولویت قرار خواهند گرفت.

♦ برای بهره‌مندی از سهمیه ایثارگران، داوطلبان کنکور کارشناسی ارشد باید حداقل ۷۰ درصد از نمره کل آخرین فرد قبول‌شده در سهمیه پذیرش آزاد را کسب نمایند.

سهمیه پذیرش آزاد کنکور دکتری

در آزمون کنکور دکتری، سهمیه‌ها برای گروه‌های مختلفی از داوطلبان در نظر گرفته شده است. این سهمیه‌ها شامل ۵ و ۲۵ درصد ایثارگران، رزمندگان، مربیان و پذیرش آزاد است.

داوطلبانی که از هیچکدام از سهیمیه های موثر در آزمون دکتری بهره نبرده اند، به سهیمیه پذیرش آزاد تعلق دارند و نمره آنها با داوطلبان دیگر در کشور مقایسه خواهد شد.

☑ سهیمیه 25 درصد ایثارگران

همانگونه که از عنوان این سهیمیه مشخص است، ۲۵ درصد از ظرفیت هر رشته تحصیلی مربوط به برخورداران این سهیمیه اختصاص داده خواهد شد. اشخاص مشمول این سهیمیه عبارتند از:

- ♦ همسران و فرزندان شهدا و مفقودالاثر
 - ♦ افراد آزاده و همسران و فرزندان آنها
 - ♦ جانبازانی که دارای حداقل ۲۵ درصد جانبازی هستند و همسران و فرزندان آنها
- افرادی که شرایط بالا را دارند برای استفاده از تاثیر سهیمیه ایثارگران در آزمون دکتری باید حداقل ۷۰ درصد از نمره آخرین فرد پذیرفته شده در سهیمیه پذیرش آزاد را کسب کرده باشند.

☑ سهیمیه 5 درصدی ایثارگران

بر اساس اطلاعات بیان شده، ۵ درصد از ظرفیت هر کد رشته محل مخصوص مشمولان این سهیمیه مخصوص اختصاص داده شده است. تاثیر سهیمیه ۵ درصد ایثارگران در کنکور برای افرادی که شرایط زیر را دارند، میسر می باشد.

- ♦ جانبازان با درصد جانبازی کمتر از ۲۵ درصد به همراه همسر و فرزندان
 - ♦ همسر و فرزندان رزمندگان با حداقل ۶ ماه خدمت در جبهه
- یادآوری می شود که برای استفاده از این سهیمیه، مانند سهیمیه ۲۵ درصد ایثارگری، فرد متقاضی باید حداقل ۷۰ درصد از نمره کل آخرین فرد پذیرفته شده در گزینش آزاد هر کد رشته محل را کسب کرده باشد.
- همچنین توجه داشته باشید که در صورتی که سهیمیه مخصوص ایثارگران توسط افراد مشمول تکمیل نشد، افراد دارای سهیمیه ۵ درصد ایثارگری در صورت کسب حد نصاب در اولویت خواهند بود و در صورت عدم تکمیل سهیمیه، داوطلبان سهیمیه آزاد در اولویت قرار خواهند گرفت.

بسیاری از سهیمیه های مدنظر در آزمون دکتری از سهیمیه های اساسی در این آزمون تلقی می شوند. در ادامه به سایر سهیمیه های این آزمون اشاره شده است.

سهامیه رزمندگان

♦ اشخاص متقاضی باید دارای حداقل ۶ ماه سابقه حضور داوطلبانه در مناطق عملیاتی جنگ ایران و عراق باشند تا از این سهامیه بهره‌مند شوند. ضروری است که فرد متقاضی، حداقل ۸۰ درصد امتیاز آخرین فرد پذیرفته شده در سهامیه پذیرش آزاد را کسب نموده باشد.

اعضای فعال در پایگاه‌های بسیج و سایر نیروهای بسیجی فعال که قصد [ثبت نام کنکور](#) دارند، مشمول این سهامیه نمی‌شوند.

داوطلبانی که تحت پوشش سهامیه‌های ایثارگران و رزمندگان قرار دارند، می‌توانند با بهره‌گیری از دستورالعمل تایید سهامیه ایثارگران، سپاه و نیروهای مسلح برای شرکت در آزمون سراسری سال ۱۴۰۳، اقدام لازم جهت تایید سهامیه خویش توسط نهاد مربوطه را به عمل آورند تا در نتیجه بتوانند فرایند ثبت‌نام خود را به پایان برسانند.

استعلام سهمیه ایثارگران از طریق وبسایت aja.ir و استعلام سهمیه ایثارگران سپاه از طریق وبسایت isaar.ir امکان پذیر است.

سهمیه مربیان

♦ در هر رشته تحصیلی، به افراد واجد شرایط، سهمیه مربیان ۱۰ درصد از ظرفیت اعلام شده توسط سازمان سنجش اختصاص داده خواهد شد. به عنوان مثال، اگر ظرفیت پذیرش دانشجویان دکتری در یک رشته ۱۰ نفر باشد، علاوه بر ۱۰ نفر پذیرفته شده، ۱ نفر از افراد دارای سهمیه مربیان نیز قبول خواهد شد.

♦ افرادی که از این سهمیه استفاده می کنند شامل مربیان رسمی قطعی و رسمی آزمایشی تمام دانشگاه ها (دولتی، غیردولتی، آزاد) و موسسات آموزش عالی می شوند.

♦ داوطلبان کنکور دکتری باید حداقل ۸۰ درصد از نمره کل آخرین فرد پذیرفته شده در سهمیه پذیرش آزاد را کسب کرده باشند تا بتوانند از سهمیه مربیان بهره مند شوند.

♦ داوطلبانی که از هیچ یک از سهمیه های مذکور برخوردار نیستند، به عنوان سهمیه پذیرش آزاد محسوب می شوند و با سایر داوطلبان مقایسه و انتخاب خواهند شد.

آیا سهمیه ها در سوابق تحصیلی هم تاثیر داده می شوند؟

اثر سهمیه ها بر معدل یا نمرات داوطلبان وجود ندارد؛ به عبارت دیگر، داوطلبی که سهمیه ۲۵ درصدی دارد، معدل او از ۱۶ به ۱۸ تغییر پیدا خواهد کرد.

تاثیر سهمیه ها در پذیرش رشته های بدون کنکور یا پذیرش بر اساس سوابق تحصیلی است، به این شکل که داوطلبی که سهمیه ۲۵ درصدی دارد، هنگام تحصیل در یکی از رشته های بدون کنکور و بر اساس سوابق تحصیلی، معدل او تغییری نخواهد کرد، بلکه سوابق تحصیلی او تنها با داوطلبانی که سهمیه ۲۵ درصدی دارند مقایسه خواهد شد.

مزایا و معایب سهمیه پذیرش آزاد

♦ یکی از مهمترین مزایای سهمیه پذیرش آزاد، افزایش فرصت‌ها برای دسترسی به آموزش عالی است. این سهمیه به افرادی که ممکن است به دلایل مختلف از جمله موقعیت جغرافیایی، اقتصادی یا اجتماعی نتوانند از طریق رقابت آزاد وارد دانشگاه‌ها شوند، کمک می‌کند تا شانس بیشتری برای قبولی داشته باشند.

♦ یکی از عمده‌ترین انتقادات وارده به سهمیه پذیرش آزاد، کاهش عدالت آموزشی و تاثیر منفی بر کیفیت آموزش است. برخی بر این باورند که این سهمیه‌بندی می‌تواند منجر به پذیرش دانشجویانی شود که از نظر علمی در سطح پایین‌تری نسبت به سایر دانشجویان قرار دارند، که این امر می‌تواند بر کیفیت کلی آموزش تاثیرگذار باشد.

خلاصه مطلب سهمیه پذیرش آزاد

سهمیه پذیرش آزاد، فرصت‌های برابری را برای تمام داوطلبان فراهم می‌کند و به آن‌ها اجازه می‌دهد تا بر اساس توانایی‌ها و استعدادهای خود، در آزمون‌ها و فرآیندهای انتخاب رشته شرکت کنند.

این سهمیه به ویژه برای آن دسته از داوطلبانی که ممکن است به دلایل مختلف در سایر سهمیه‌ها جای نگیرند، اهمیت بیشتری دارد.

هدف از ایجاد سهمیه پذیرش آزاد، تقویت عدالت آموزشی و دسترسی برابر به فرصت‌های تحصیلی برای همه افراد است. این امر باعث می‌شود تا استعدادها و توانمندی‌های فردی بیشتری در جامعه شناسایی و پرورش یابند و به این ترتیب، سطح کیفی نیروی انسانی کشور ارتقای پیدا کند.

